

Araştırma Makalesi

Spor Yöneticisi Adaylarının Algıladıkları Sosyal Destek ile Sosyal Ağlardaki Sosyal Destek Beklentisi İlişkisinin İncelenmesi

Investigation of the Relationship of Sports Manager Candidates and the Expectation of Social Support in Social Networks

Emre Dönmez¹, Kadir Yıldız², Ercan Polat³

^{1,2}Manisa Celal Bayar Üniversitesi, Spor Bilimleri Fakültesi, ³Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, BESYO

MAKALE BİLGİSİ

Gönderi Tarihi: 24 Mayıs 2020

Kabul Tarihi: 25 Haziran 2020

Online Yayın Tarihi: 30 Haziran 2020

Sorumlu Yazar: Emre Dönmez, 10emrednmz@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-9648-5342>

Ö Z E T

Bu çalışmada spor yöneticisi adaylarının algıladıkları sosyal destek ile sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Çalışma grubunu, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi Spor Yöneticiliği Bölümü'nde öğrenim gören toplam 283 öğrenci (175 erkek ve 108 kadın) oluşturmaktadır. Araştırmada veri toplama aracı olarak kişisel bilgi formu ile Zimet, Powell, Farley, Werkman, ve Berkoff (1990) tarafından geliştirilen Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek (ÇBASD) ve Uzaktan ve Erözkan (2019) tarafından geliştirilen Sosyal Ağlarda Sosyal Destek Beklentisi (SASDB) ölçekleri kullanılmıştır. Elde edilen bulgular neticesinde, cinsiyet değişkenine göre ÇBASD özel bir insan alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir. Diğer taraftan sınıf değişkeni açısından yapılan karşılaştırmalarda ise son sınıflar lehine anlamlı farklılık bulunmuştur. Korelasyon analiz sonuçlarında ise katılımcıların sosyal ağlardan sosyal destek beklentileri ile çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği alt boyutları arasında pozitif yönlü ilişkiler tespit edilmiştir. Sonuç olarak, sosyal ağlardaki sosyal destek beklenti düzeyi yüksek olan üniversite öğrencilerinin, sosyal yaşantılarında algıladıkları sosyal destek düzeylerinin arttığı görülmektedir. Bu bağlamda üniversite gençlerinin internet kullanımı konusunda daha çok bilinçlendirilmeye ve aileleri tarafından aldıkları destekleri daha çok hissetmeye ihtiyaçları olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Algılanan Sosyal Destek, Sosyal Destek, Sosyal Ağ, İnternet, Sosyal Medya.

ABSTRACT

It was aimed in this study to investigate the relationship between social support perceived by sports management candidates and their social support expectations in social networks. A total of 283 students (175 male and 108 female) studying at Manisa Celal Bayar University, Faculty of Sport Sciences, Department of Sports Management formed the subject group of the study. Personal information form, Multidimensional Perceived Social Support (MPSS) developed by Zimet et al. (1990) and Social Support Expectation in Social Networks (SSESN) scales developed by Uzaktan and Erözkan (2019) were used for the data collection. The findings showed that there was a significant difference in favor of women in a specific human sub-dimension of MPSS according to the gender variable. On the other hand, in the comparisons made in terms of the class variable, a significant difference was found in favor of the final year classes. In the correlation analysis results, positive relationships were observed between the social support expectations of the participants from the social networks and the sub-dimensions of the perceived social support scale. Thus, it was seen that the level of social support perceived by the university students with a high level of social support expectations in social networks had increased. In this context, it was concluded that the university youth needs to be more conscious about internet use and the need to feel the support they receive from their families.

Keywords: Perceived Social Support, Social Support, Social Network, İnternet, Social Media.

GİRİŞ

Günümüzde insanlar, ilerleyen ve değişen toplum yapısı içerisinde daha iyi şartlarda yaşamlarını sürdürebilmek için yoğun bir çalışma içerisinde. Bu yoğun ve yüksek tempo içerisinde çalışan insanlar mesleki, ailevi ekonomik veya sosyal problemlerle karşı karşıya gelmektedir. Sosyal ilişkiler içerisinde insanı yalnızlaştıran, psikolojik olarak yıpratıcı ve stres faktörü olarak baskı oluşturan sorunların çözümü için insanların birlik içerisinde dayanışma ortamı oluşturmaları gerekmektedir. Toplum içerisinde var olan ve toplum hayatına hazırlanması doğumdan itibaren başlayan bireyler, yaşamı sürdürebilme noktasında desteğe ihtiyaç duymaktadır (Yıldız ve Dirik, 2019). Üniversite öğrencileri okul hayatında ya da yaşamlarında karşılaştıkları güç durumlarda yakın çevresinden sosyal desteğe ihtiyaç duymaktadır. Algıladıkları sosyal destek düzeylerinden memnun olmayan bireyler, psikolojik olarak bunalıma girmekte ve kendilerini toplumdan soyutlamaya çalışmaktadırlar. Yakın çevresinden istediği desteği alamayan bireyler, sosyal ağlardan destek beklentisine girmektedir. Bu beklenti, internet kullanım süresinin artışı ve sosyal ağlara bağımlılığı da beraberinde getirmektedir.

Sosyal destek, insanların yaşamında önemli bir yeri olan, gerektiğinde bireyin çevresinden elde ettiği maddi, bilişsel, sosyal ve psikolojik destek olarak tanımlanır (Yıldırım, 1997). Diğer bir tanımda ise Çetin (2012), sosyal desteği, fikir ayrılıkları olmasına rağmen genellikle baskı altında veya çeşitli problemlere karşı bireyin çevresinden aldığı yardım olarak ifade etmektedir. Bireyler çevrelerinden aldıkları destekler ile sevgi, merhamet, özgüven ve aitlik gibi sosyal ihtiyaçları sağlayarak fizyolojik ve psikolojik olarak olumlu yönde fayda sağlayabilmektedirler. Genellikle sosyal desteğin gerek duyulduğunda danışılacak insanların var olduğunun bilinmesi ve alınan sosyal desteğin kişiyi memnun etme düzeyi olmak üzere iki temel unsur üzerine kurulduğu belirtilmektedir. Bu iki unsurun birbiriyle ilişkisi, bireylerin karakteristik özelliklerine bağlıdır. Bazı insanlar sosyal destek sağlayan birden fazla faktörün olmasını beklerken, kimileri için tek bir kişi yeterli olabilmektedir (Karadağ, 2007).

Algılanan sosyal destek kavramı, özünde kişisel bir değerlendirme süreci gibi görünse de bireyin sosyal alan içerisindeki manevi yönde diğer bireylere ne kadar güven

duyabileceğinin de önemli bir göstergesidir (Williams ve Galliher, 2006). Ptacek (1996), algılanan sosyal desteği, baskı altında mücadele etme gibi bir durumla başlayan ve sonucunda davranışsal, fizyolojik veya psikolojik bir çıktı elde edilen süreç olarak değerlendirmektedir. Toplumsal yaşam içerisinde insanoğlunun doğası gereği hep bir destek gereksinimi içerisinde olunmuştur. Bu açıdan bakıldığında bireylerin yakın çevrelerinden (arkadaş, aile vb.,) bir takım destek görmeleri doğal bir süreç olarak düşünülebilir.

Özellikle gelişen ve değişen dünyamızda internetin gelişmesiyle birlikte internet kullanımı yaygınlaşmış ve sosyal ağlara olan merak artmıştır. Geleneksel iletişim metotları yerini sosyal ağlara bırakmaya başlamıştır. Sosyal ağların birebir iletişim yerine geçmesi, gerçek yaşamda toplumsal çevreden elde edilen ve sosyal ağ aracılığıyla sosyal destekten söz edilmesini beraberinde getirmiştir (Yeh, Ko, Wu ve Cheng, 2008). Sosyal ağ kavramı, bireylerin internet üzerinden kendi kişiliklerini oluşturarak insanlarla olan bağları ve grup içerisindeki iletişimi göstermek için kullanılmaktadır. İnternet ortamlarında oluşturulan bu sosyal ağ platformları genellikle bireyin oluşturduğu sosyal kimliğin tanındığı ve desteklendiği yakın çevresindeki kişileri dahil ettiği bir kitle olarak düşünülebilir (Çetin, 2012). İnsanlar sosyal ağlarda bulunan kişilerle gönderi, mesaj, beğeni ve yorum paylaşımı yaparak ilgi beklemekte, sanal topluluğun içerisinde yalnız olmadığını bilmek ve sosyal ağlardan destek beklemektedirler. Günümüz sosyal ağ platformları dikkate alındığında popüler kültürün yansıması olarak da görülebilmekle birlikte, sanal ortamlarda sosyal desteğin niteliksel bir öneme sahip olmadığı söylenebilir. Bu bağlamda, sosyal ağlarda sosyal destek beklentisi kavramının, insanların fiziksel ve psikolojik olarak problemler yaşadığı dönemlerde veya ruhsal olarak kendilerini iyi hissettiği zamanlarda çeşitli sosyal ağlarda paylaşımlarda bulunmaları ve ayrıca ilgi ve destek beklentisi içerisinde olma durumu olarak tanımlandığı belirtilmektedir (Uzakgiden ve Erözkan, 2019). Dolayısıyla sosyal destek beklentisi, bireylerin olumlu ve olumsuz ruh hallerinde bir arayış içerisinde olmaları olarak düşünülebilir.

Spor ortamları bireylerin ruh hallerinin anlık değişim yaşadığı, temelinde eğlence olmakla birlikte sağlık, oyun, serbest zamanları değerlendirme gibi çeşitli amaçları

barındıran etkinlikler olarak hizmet etmektedir. Spor bireysel ve sosyal ilişkileri düzenleyen bir konu olmasından dolayı önemli bir kavram olarak düşünülmektedir. Spor, çocukların, gençlerin ve erişkinlerin sporla birbirlerine destek olmalarında, iş birliği yapmalarında, kural bilinci aşılama, paylaşım, eşitlik, sevgi ve saygı gibi insani değerlerin kazanılmasında önemli bir yapı taşıdır (Kayışoğlu, Altınkök, Temel ve Yüksel, 2015).

Üniversite öğrencileri okul hayatında ya da yaşamlarında karşılaştıkları güç durumlarda yakın çevresinden (aile, akraba, arkadaş, öğretmen) sosyal desteğe ihtiyaç duymaktadır. Algıladıkları sosyal destek düzeylerinden memnun olamayan bireyler, psikolojik olarak bunalıma girmekte ve kendilerini toplumdan soyutlamaya çalışmaktadırlar. Yakın çevresinden istediği desteği alamayan bireyler, sosyal ağlardan destek beklentisine girmektedir. Bu beklenti beraberinde internet kullanım süresinin artışına ve sosyal ağlara bağımlılığı getirmektedir. Bu çalışmada bireylerin algıladıkları sosyal destek düzeylerinin ölçülmesi ve sosyal ağlardan bekledikleri sosyal destek düzeylerinin belirlenmesi konusunda önem arz etmektedir. Bu bağlamda bu çalışmada, spor yöneticisi adaylarının algıladıkları sosyal destek ile sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır.

Literatür kısmında değinilen ilişkiler bağlamında, araştırmanın değişkenlerine ilişkin aşağıdaki hipotezler kurulmuştur:

Hipotez 1: Spor yöneticisi adaylarının cinsiyet değişkenine göre algıladıkları sosyal destek düzeylerinde fark vardır.

Hipotez 2: Spor yöneticisi adaylarının sınıf düzeyleri değişkenine göre sosyal ağlardaki sosyal destek düzeylerinde fark vardır.

Hipotez 3: Spor yöneticisi adaylarının algıladıkları sosyal destek ile sosyal ağlardan beklenen sosyal destek düzeyleri arasında anlamlı ilişki vardır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden betimsel ve ilişkisel tarama yöntemi kullanılmıştır.

Araştırma Grubu

Çalışma grubu, Manisa Celal Bayar Üniversitesi Spor Bilimleri Fakültesi spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören seçkisiz olmayan örneklem yöntemlerinden kolayda örneklem yoluyla seçilen toplam 283 (175'i erkek ve 108'i kadın) öğrenciden oluşmaktadır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada, kişisel bilgi formu, *Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği ve Sosyal Ağlarda Sosyal Destek Beklentisi Ölçeği* olmak üzere toplam üç veri toplama aracı kullanılmıştır.

Kişisel Bilgi Formu: Araştırmanın kişisel bilgi formu bölümünde, katılımcılara; yaş, cinsiyet, sınıf, yaşadığı çevre, ikametgâh durumu, günlük internet kullanım süresi, internet kullanımındaki temel amacı, internet erişimi için kullandığı cihazlar ve en aktif kullandıkları sosyal medya platformu gibi sorular yöneltilmiştir.

Çok Boyutlu Algılanan Sosyal Destek Ölçeği (ÇBASDÖ): Ölçme aracı, Zimet ve diğerleri (1990) tarafından geliştirilmiştir. Gözden geçirilmiş formu Türkçeye Eker, Akar ve Yıldız (2001) tarafından uyarlanmıştır. Ölçme aracı 12 madde ve aile ($\alpha=.905$), arkadaş ($\alpha=.919$) ile özel bir insan ($\alpha=.925$) olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ayrıca ölçme aracı toplam puan üzerinden de hesaplanabilmektedir ($\alpha=.939$). Ölçme aracı yedili derecelendirmeye sahiptir.

Sosyal Ağlarda Sosyal Destek Beklentisi Ölçeği (SASDBÖ): Ölçme aracı, Uzakgiden ve Erözkan (2019) tarafından geliştirilmiştir. Ölçek 14 maddeden ($\alpha=.955$) oluşan tek boyutlu bir yapıya sahiptir. Ölçek dörtlü likert şeklinde derecelendirilmiştir.

Verilerin Analizi

Araştırmada verilerin analizinde SPSS 22 paket programı kullanılmıştır. Verilerin istatistiksel gösterimlerinde frekans (f), yüzde (%), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (S) gibi tanımlayıcı istatistiklere yer verilmiştir. Normallik sınavında çarpıklık ve basıklık değerleri dikkate alınmıştır. İstatistiksel test olarak ise parametrik testlerden Independent t test, One-way Anova ve Pearson Korelasyon analizi gerçekleştirilmiştir.

BULGULAR

Tablo 1. Araştırmanın katılımcıları ile ilgili genel bilgiler

Değişkenler		Sayı	%	Toplam	\bar{x}	S	En az	En çok
Yaş		283	100,0		21,51	2,14	18	30
Cinsiyet	Kadın	108	38,2					
	Erkek	175	61,8					
Sınıf	1. Sınıf	50	17,7					
	2. Sınıf	41	14,5					
	3. Sınıf	101	35,7					
	4. Sınıf	91	32,2					
Günlük internet kullanımı	2 saatten az	13	4,6					
	2-4 saat	128	45,2	283				
	5-7 saat	88	31,1					
	8 ve daha fazla	54	19,1					
Kullanım amacı	Araştırma – Eğitim	59	20,8					
	Sosyalleşme	162	57,2					
	Oyun	36	12,7					
	Diğer	26	9,3					
Kullanılan sosyal ağ	Facebook	5	1,8					
	Twiter	29	10,2					
	Instagram	203	71,7					
	Youtube	38	13,4					
	Diğer	8	2,8					

Araştırmaya katılan katılımcılara ilişkin kişisel bilgiler 1’de verilmiştir. Katılımcıların yaş ortalaması $21,51 \pm 2,14$ olarak tespit edilmiştir. Öğrencilerin %61,8’i erkek %38,2’si

kadıdır. Çalışmaya katılan öğrencilerin %17,7'si 1.sınıf, %14,5'ü 2.sınıf, %35,7'si 3.sınıf, %32,2'si 4.sınıf öğrencisidir. Öğrencilerin günlük internet kullanım sürelerine bakıldığında ise %4,6'sı 2 saatten az, %45,2'si 2-4 saat, %31,1'i 5-7 saat, %19,1'inin 8 ve daha fazla saat kullandığı tespit edilmiştir. Katılımcıların internet ve sosyal ağ kullanımındaki temel amaçlarının ise %20,8'inin araştırma ve eğitim, %57,2'si sosyalleşme %12,7'si oyun, %9,3'ünün diğer amaçlar için olduğu görülmektedir. Katılımcıların %1,8'i Facebook, %10,2'si Twitter, %71,7'si Instagram, %13,4'ü Youtube ve %2,8'inin ise diğer sosyal medya platformlarını en sık olarak kullandıkları görülmektedir.

Tablo 2. Cinsiyet değişkeni açısından katılımcıların sosyal ağlardan sosyal destek beklentisi ölçeği (SASDA) alt boyutu ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği (ÇBASDÖ) alt boyutlarına ilişkin ortalamaların karşılaştırılması

	Cinsiyet	N	\bar{x}	S	sd	t	p
SASDBÖ	Kadın	108	2,57	0,81	281	,806	,421
	Erkek	175	2,49	0,83			
Arkadaş	Kadın	108	5,25	1,75	281	,379	,705
	Erkek	175	5,18	1,57			
Özel bir insan	Kadın	108	5,37	1,94	281	2,992	,003*
	Erkek	175	4,68	1,86			
Aile	Kadın	108	5,52	1,68	281	1,342	,181
	Erkek	175	5,26	1,57			

* $p < .05$

Tablo 2'de cinsiyet değişkenine göre sosyal ağlardan sosyal destek beklentisi ölçeği toplam puanı ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği alt boyutları açısından farklılık sonuçları verilmiştir. Katılımcıların özel bir insan alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p < .05$). Sosyal ağlardan sosyal destek beklentisi ölçeği alt boyutu ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği alt boyutlarında ise anlamlı bir farklılık tespit edilmemiştir ($p > .05$).

Tablo 3. SASDBÖ ve ÇBASDÖ ölçeklerinin alt boyut puanlarının sınıf değişkenine göre One-Way ANOVA test sonuçları

		N	A.O	S		K. T.	S.d.	K. O.	F	p	Anlamlı Fark
SASDBÖ	A-1. Sınıf	50	2,27	,851	Gruplar A.	7,8	3	2,595	3,918	,009	A-D*
	B-2. Sınıf	41	2,29	,829	Gruplar içi	184,8	279	,662			
	C-3. Sınıf	101	2,60	,868							
	D-4. Sınıf	91	2,66	,719	Toplam	192,6	282				
Aile	A-1. Sınıf	50	4,93	1,878	Gruplar A.	16,2	3	5,400	2,089	,102	
	B-2. Sınıf	41	5,76	1,410	Gruplar içi	721,3	279	2,585			
	C-3. Sınıf	101	5,38	1,596							
	D-4. Sınıf	91	5,39	1,543	Toplam	737,5	282				
Arkadaş	A-1. Sınıf	50	4,99	1,778	Gruplar A.	6,8	3	2,276	,846	,470	
	B-2. Sınıf	41	5,53	1,591	Gruplar içi	750,5	279	2,690			
	C-3. Sınıf	101	5,18	1,661							
	D-4. Sınıf	91	5,21	1,558	Toplam	757,4	282				
Özel bir insan	A-1. Sınıf	50	4,69	2,036	Gruplar A.	17,5	3	5,841	1,601	,189	
	B-2. Sınıf	41	5,20	1,748	Gruplar içi	1018,0	279	3,649			
	C-3. Sınıf	101	4,72	2,073							
	D-4. Sınıf	91	5,21	1,709	Toplam	1035,5	282				

*p<.05

Tablo 3'te sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeklerinin alt boyutları puanlarının sınıf değişkeni açısından One-Way anova test sonuçlarına yer verilmiştir. Tabloya göre sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ölçeği alt boyutu puanının sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği görülmektedir. Bu anlamlı farklılığın 1. Sınıf ve 4. Sınıf düzeyleri arasında, 4. Sınıf düzeyi lehine olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4. Araştırma değişkenlerine ilişkin Pearson Korelasyon analiz sonuçları

Değişkenler		1	2	3	4
1- SASDA- Toplam	r	1			
	p				
2- ÇBASDÖ-Aile	r	,190*	1		
	p	,001			
3- ÇBASDÖ-Özel bir insan	r	,157*	,620*	1	
	p	,008	,000		
4- ÇBASDÖ-Arkadaş	r	,183*	,680*	,597*	1
	p	,002	,000	,000	
5- ÇBASDÖ-Toplam	r	,202*	,873*	,868*	,865*
	p	,001	,000	,000	,000

*p<.05

Korelasyon analiz sonuçları incelendiğinde, sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ölçeği ile çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeklerinin alt boyutlarından aile ($r=.190$, $p<.05$), özel bir insan ($r=.157$, $p<.05$) ve arkadaş ($r=.183$, $p<.05$) arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu bulunmuştur. Ayrıca sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ölçeği ile çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği toplam puan arasında da ($r=.202$, $p<.05$) pozitif yönde orta düzeyde bir ilişki olduğu gözlemlenmiştir.

TARTIŞMA

Bu çalışmada araştırmaya katılan Spor Yöneticiliği bölümünde eğitim gören spor yöneticisi adaylarının algıladıkları sosyal destek ile sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi arasındaki ilişkinin incelenmesi amaçlanmıştır. Alanyazın araştırmaları genç yetişkinler arasında internet kullanımının yaygın olduğunu göstermektedir (Ersun vd., 2012; Koçer, 2012; Swickert, Hittner ve Harris, 2002).

Araştırmaya katılan katılımcılar değerlendirildiğinde %61,8 oranla erkek katılımcıların çoğunlukta olduğu görülmektedir. Katılımcıların yaşadığı çevre dağılımı açısından en çok büyükşehirde yaşadıkları, katılımcıların yaş ortalaması ise $21,51\pm 2,14$ olarak tespit edilmiştir. Katılımcıların internet kullanımındaki temel amaçlarının ise

%20,8'inin araştırma ve eğitim, %57,2'si sosyalleşme %12,7'si oyun, %9,3'ünün diğer amaçlar için kullandığı görülmektedir. Çavuş ve Gökdaş (2006) tarafından gerçekleştirilen çalışmada katılımcıların internetten yararlanma oranının daha çok bilgi edinim amaçlı olduğu, bunu sırasıyla sosyal ve ticari amaçlı kullanımın takip ettiği belirlenmiştir. Günümüzde internete erişimin kolay olması ve internete erişim araçlarının çoğalması internet kullanımındaki temel amacın öğrenciler için eğitimden ziyade sosyalleşme olduğunu söyleyebiliriz. Karasu (2017) tarafından yapılan çalışmada, üniversite öğrencilerinin interneti büyük bir çoğunlukla sosyal bir eğlence kaynağı olarak gördüğü, çok az sayıda öğrencinin interneti araştırma yapmak ya da ders çalışmak için kullandığı belirlenmiştir. Ayrıca alanyazındaki birçok çalışmada, genç yetişkinlerin bilgiye ulaşma, araştırma yapma ve iletişim kurma amaçlı internet kullandıkları belirtilmiştir (Ersun ve diğerleri, 2012; Koçer, 2012; Swickert, Hittner ve Harris, 2002).

Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre sosyal ağlardan sosyal destek beklentisi ölçeği ve çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeği alt boyutları arasındaki farklılık testleri incelendiğinde, özel bir insan alt boyutunda kadınlar lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir ($p<.05$). Bu sonuç çalışmanın ilk hipotezini destekler niteliktedir. Yamaç (2009) tarafından yapılan çalışmada cinsiyet değişkenine göre kız öğrencilerinin aileden, arkadaştan ve özel insandan algıladıkları sosyal destek düzeylerinin erkek öğrencilerden anlamlı düzeyde yüksek olduğu tespit edilmiştir. Bu sonucun mevcut araştırmayı destekler nitelikte olduğu söylenebilir. Kadın katılımcıların algıladıkları sosyal destek düzeylerinin daha yüksek çıkmasında toplum tarafından kadına verilen toplumsal cinsiyet rolünün etkisi olduğu düşünülmektedir. Toplumda kadına daha çok insani ilişkileri yürütme rolü verilmesinden dolayı sonuçların bu yönde olduğu ifade edilebilir.

One-way anova test sonuçları incelendiğinde sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ölçeği puanının sınıf değişkenine göre anlamlı bir farklılık gösterdiği tespit edilmiştir. Bu anlamlı farklılığın 1. sınıf ve 4. sınıf düzeyleri arasında, 4. Sınıf düzeyi lehine olduğu görülmektedir ($p<.05$). Bu sonuç çalışmanın ikinci hipotezinin kabul edildiğini göstermektedir. Bu bağlamda spor yöneticisi adaylarının eğitim düzeylerinin arttıkça, sosyal ağlardan bekledikleri sosyal destek algı düzeylerinin arttığı söylenebilir.

Korelasyon analizi neticesinde, sosyal ağlardaki sosyal destek beklentisi ölçeği ile çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeklerinin alt boyutlarından aile, özel bir insan ve arkadaş arasında pozitif yönde düşük düzeyde bir ilişki olduğu görülmüştür. Bu durum genç yetişkinlerin sosyal ağlardaki algıladıkları sosyal destek beklentilerinin artıkça algıladıkları sosyal destek düzeylerinin de artacağını işaret etmektedir. Bu durum, sosyal ağlar üzerinde kurulan sosyalleşme ve etkileşim ağının bireylerin sosyal destek düzeyleri üzerindeki rolü olduğunu da göstermektedir. Chung, Jeong ve Song (2016) yapmış oldukları araştırmada sosyal ağlarda algılanan sosyal desteğin depresyon düzeylerini azaltmada etkisi olduğu ifade edilmiştir. Diğer bir çalışmada ise bireylerin ‘online’ oldukları zaman hissedilen sosyal bağ ve destek duygusunun, ‘online’ kalmaya yönelik motivasyonu artırdığından ve internetin kişinin dış dünyayla olan ana bağlantısı haline geldiğinden bahsetmektedir (Davis, 2001). La Greca ve Harrison (2005) ise araştırmalarında ergenlik dönemi boyunca bireylerin en önemli destek kaynakları olarak yakın arkadaşlarını işaret etmektedir. Ayrıca sosyal destek kaynağı olarak ailenin yerini arkadaşların almaya başladığı bu dönemde, ergenlerin çoğunun, flört ilişkisi yaşadıkları kişilerle, anne-babaları ve kardeşlerinden daha çok yakınlık kurulduğu belirtilmiştir. Araştırma bulgularında bireylerin sosyal destek ve sosyal ağlarda sosyal destek beklentileri arasındaki ilişkinin bireylerin sosyal ağlar aracılığıyla destek aramaları olarak yorumlanabilir. Yaşanılan teknoloji çağının bireylerin iletişim kurma biçimlerinin farklılaştırması, bireylerin etkileşim ortamlarının yeniden şekillenmesinde önemli etkiye sahip olduğu düşünülmektedir. Dolayısıyla genç kuşak özellikle sosyal ağlar aracılığıyla arkadaş ortamları kurabilmekte ve etkileşim ortamı kurabilmektedir. Özellikle sanal ortamların bireylerin yüz yüze etkileşim ortamlarından uzaklaşmasına sebep olabileceği de göz ardı edilmemelidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Günümüzde internet erişimine olan kolaylığın artması ve üniversite öğrencilerinin interneti genel olarak sosyalleşme amacıyla kullanması sosyal ağlardaki sosyal destek beklenti düzeylerini doğal olarak arttıracak beklenmektedir. Katılımcıların sosyal

ağlardan sosyal destek beklentileri ile algılanan sosyal destek düzeyleri arasında bir ilişki olduğu tespit edilmiştir. Sosyal ağlardaki sosyal destek beklenti düzeyi yüksek olan üniversite öğrencilerinin, sosyal yaşantılarında algıladıkları sosyal destek düzeylerinin arttığı düşünülebilir. Günümüz gençlerinin sosyal medya platformlarını yoğun olarak kullanması ve internet kullanım amaçlarının farklılaşması dikkate alındığında yoğun bir biçimde sanal ortamlarda etkileşimin olduğu gözlemlenmektedir. Bu sebeple, gençlerin internet dünyası içerisindeki sanal kimliklere karşı beklenti içerisine düşmeleri bireylerin psikolojik olarak yıpranmasına neden olabileceğini işaret etmektedir. Bu bağlamda üniversite gençlerinin internet kullanımını konusunda daha çok bilinçlendirilmeye ve aileleri tarafından aldıkları destekleri daha çok hissetmeye ihtiyaçları olduğu söylenebilir. Dijital çağın ürünü olan sosyal ağlardan gençleri uzaklaştırmanın neredeyse imkânsız bir hal aldığı günümüzde, medya okuryazarlığı, dijital okuryazarlık gibi eğitimler verilerek gençlerin bilinçlendirilmesi gerekmektedir.

KAYNAKLAR

- Chung, S., Jeon, H. ve Song, A. (2016). The influence of social networks and social support on health among older Koreans at high risk of depression. *Care Management Journals*, 17(2), 70-80. <https://doi.org/10.1891/1521-0987.17.2.70>.
- Çavuş, H. ve Gökdaş, İ. (2006). Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören öğrencilerin internetten yararlanma nedenleri ve kazanımları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 56-78.
- Çetin, İ. (2012). Psikolojide “sosyal destek” kavramı. Erişim adresi: https://www.tavsiyedyorum.com/makale_8148.htm, Erişim tarihi: 25.10.19.
- Davis, R. A. (2001). A cognitive-behavioral model of pathological internet use. *Computers in Human Behavior*, 17(2), 187-195. [https://doi.org/10.1016/S0747-5632\(00\)00041-8](https://doi.org/10.1016/S0747-5632(00)00041-8).
- Eker, D., Arkar, H. ve Yaldız, H. (2001). Çok boyutlu algılanan sosyal destek ölçeğinin gözden geçirilmiş formunun faktör yapısı geçerlik ve güvenilirliği. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 12(1), 17-25.
- Ersun, A., Köze Şahin, B., Muslu, G., Beytut, D., Başbakkal, Z. ve Conk, Z. (2012). Hemşirelik yüksekokulu öğrencilerinde internet kullanımı ile sosyal destek sistemi arasındaki ilişkinin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi Florence Nightingale Hemşirelik Yüksekokulu Dergisi*, 20(2), 86-92.
- Karadağ, İ. (2007). *İlköğretim beşinci sınıf öğrencilerinin akademik başarılarının sosyal destek kaynakları açısından incelenmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Karasu, F. (2017). Üniversite öğrencilerinin internet bağımlılığı ile sosyal destek arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(14), 372-386.
- Kayıoğlu, N. B., Altınkök, M., Temel, C. ve Yüksel, Y. (2015). Ortaokul öğrencilerinin beden eğitimi dersi sportmenlik davranışlarının incelenmesi. Karabük İli örneği. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 1(3), 1045-1056.
- Koçer, M. (2012). Erciyes Üniversitesi öğrencilerinin internet ve sosyal medya kullanım alışkanlıkları. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 18, 70-85.
- La Greca, M. A. ve Harrison, H. M. (2005). Adolescent peer relations, friendships, and romantic relationships: Do they predict social anxiety and depression? *Journal of Clinical Child Adolescent Psychology*, 34 (1), 49-61. https://doi.org/10.1207/s15374424jccp3401_5.
- Ptacek, J. T. (1996). The role of attachment in perceived support and the stress and coping process. G. E. Pierce, B. R. Sarason, I. G. Sarason (Ed.) In *Handbook of social support and the family* (pp. 495-520). Boston, MA: Springer.
- Swickert, R. J., Hittner, J. B., Harris, J. L. ve Herring, J. A. (2002). Relationships among Internet use, personality, and social support. *Computers in Human Behavior*, 18(4), 437-451.
- Uzakgiden, A. M. ve Erözkan, A (2019). Sosyal ağlarda sosyal destek beklentisi: Ölçek geliştirme, güvenilirlik ve geçerlik çalışması. *Ege Bilimsel Araştırmalar Dergisi*, 2(1), 20-33.

- Williams, K.L. ve Galliher, R.V. (2006). Predicting depression and self-esteem from social connectedness, support, and competence. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 25(8), 855-874.
- Yamaç, Ö. (2009). *Üniversite öğrencilerinin algıladıkları sosyal destek ile stresle başa çıkma stilleri arasındaki ilişki*. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Yeh, Y. C., Ko, H. C., Wu, J. Y. W. ve Cheng, C. P. (2008). Gender differences in relationships of actual and virtual social support to Internet addiction mediated through depressive symptoms among college students in Taiwan. *Cyber Psychology & Behavior*, 11(4), 485-487.
- Yıldırım, İ. (1997). Algılanan sosyal destek ölçeğinin geliştirilmesi güvenilirliği ve geçerliği. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13, 81-87.
- Yıldız, K. ve Dirik, D. (2019) Algılanan sosyal destek ve stresle başa çıkma tarzları. *Spormetre Beden Eğitimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 17 (2), 132-144.
- Zimet, G. D., Powell, S. S., Farley, G. K., Werkman, S. ve Berkoff, K. (1990). Psychometric characteristics of the Multidimensional Scale of Perceived Social Support. *Journal of Personality Assessment*, 55(3-4), 610-617.